

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 9/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om föreläggande av böter och ordningsbot och till vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 juni 2009 en proposition med förslag till lagstiftning om föreläggande av böter och ordningsbot och till vissa lagar som har samband med den (RP 94/2009 rd) till lagutskottet för beredning.

Lagmotion

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande lagmotion:

- LM 66/2008 rd med förslag till lag om ändring av 2 a kap. 9 § i strafflagen (Kyösti Karjula /cent), som remitterades till utskottet den 1 oktober 2008.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 7/2010 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jaakko Rautio, justitieministeriet
- överkommissarie Heikki Ihalainen, inrikesministeriet
- budgetsekreterare Niko Ijäs och konsultativ tjänsteman Arja Terho, finansministeriet
- överinspektör Jussi Laanikari, jord- och skogsbruksministeriet

- tingsdomare Wilhelm Norrman, Helsingfors tingsrätt
- konsultativ tjänsteman Virpi Jalkanen, Riksåklagarämbetet
- häradssåklagare Ulla Oinonen, åklagarämbetet i Östra Finland
- branschdirektör Marjatta Syväterä, Rättsregistercentralen
- tullöverinspektör Juha Vilkkö, Tullstyrelsen
- överkommissarie Heikki Porola, polisinspektionen i Helsingfors
- överkonstapel Risto Maksimainen, Rörliga polisen
- kriminalinspektör Jari Nyström, staben för Gränsbevakningsväsendet
- jurist Katja Syrjänen, Automobilförbundet
- advokat Antti Riihelä, Finlands Advokatförbund
- rättspolitisk ombudsman Mikko Salo, Finlands Juristförbund
- jurist Rita Ridanpää, Finlands Polisorganisationers Förbund rf
- professor (emeritus) Pekka Koskinen
- professor Matti Tolvanen.

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- Centralförbundet för fiskerihushållning
- Suomen Syyttäjähdistys ry
- Finlands domareförening rf
- Tulltjänstemannaförbundet.

PROPOSITIONEN OCH LAGMOTIONEN

Propositionen

Regeringen föreslår att lagstiftningen om summarisk handläggning av brottmål utanför domstolarna revideras. Lagarna om strafforderförfarande och om ordningsbotsförfarande ska ersättas med en lag om föreläggande av böter och ordningsbot.

I fall som leder till högst 20 dagsböter ersätts strafforder med ett bötesföreläggande som utfärdas av polisman, tullman eller gränsbevakningsman, om det är fråga om en förseelse med anknytning till trafik eller snatteri. Vid andra förseelser och förseelser som bestraffas med mer än 20 dagsböter föreläggs straffet genom ett straffföreläggande som utfärdas av åklagaren och som föregås av ett yrkande utfärdat av en övervakande tjänsteman. Också ett ärende som annars ska avgöras genom ett bötesföreläggande går till allmänna åklagarens avgörande, om den som misstänks för förseelsen har begärt en översyn av grunden för bestämmande av dagsbotens belopp.

Ett ordningsbotsföreläggande ska förutom av de nuvarande övervakande tjänstemännen kunna utfärdas också av allmänna åklagaren. Även domstolen ska kunna döma ut ordningsbot för förseelser som förts till domstol i normal behandlingsordning för brottmål. Ordningsbot ska kunna förenas med en förverkandepåföljd på högst 1 000 euro.

För att ett ärende ska kunna handläggas och avgöras i ett förfarande enligt den föreslagna lagen krävs samtycke av målsäganden och den som misstänks för förseelsen. Om den misstänkte inte ger sitt samtycke, delges honom eller henne dock ett straffyrkande som avser böter eller ordningsbot. Samtycket kan i det fallet ges särskilt genom att betala böterna eller ordningsboten inom en föreskriven tid på 30 dagar. Om samtycket inte heller ges på detta sätt, fortsätter handläggningen av ärendet i normal behandlingsordning för brottmål.

Utanför systemet med samtycke faller ordningsbot för trafikförseelser som observerats vid automatisk trafikövervakning. Man kan fortsättningsvis motsätta sig en sådan bot.

I bötesförelägganden, ordningsbotsförelägganden och straffförelägganden kan ändring sökas genom ordinarie och extraordinarie rättsmedel.

Förbudet mot att bestämma ett gemensamt straff innefattande ordningsbot tillsammans med ett bötesstraff eller fängelsestraff på viss tid stryks i lagstiftningen. Preskriptionsbestämmelserna för böter och ordningsbot samordnas i bestämmelser som ingår i den allmänna preskriptionsregleringen.

Om ordningsbotsförseelser ska hädanefter föreskrivs i lag och inte i förordning. För dem ska i fortsättningen endast ordningsbot kunna föreläggas som straff. Vad som räknas till ordningsbotsförseelser förändras inte i sak.

Samtidigt föreslår regeringen huvudsakligen tekniska ändringar i annan lagstiftning som har samband med strafforder- och ordningsbotsförfarandena.

Förslagen avser framför allt att förbättra rättskyddet för den som misstänks för en förseelse. Genom att eliminera grundlagsrelaterade problem i den nuvarande regleringen och genom att samordna förfarandena vill regeringen åstadkomma ett handläggningssystem som fungerar klart och enhetligt och inte minst sparar åklagarnas resurser.

Om ikraftträdandet av lagarna föreskrivs särskilt genom lag.

Lagmotionen

I lagmotion LM 66/2008 rd föreslås det att 2 a kap. 9 § i strafflagen ändras så att ordningsbot kan föreläggas föraren av ett motordrivet fordon om han eller hon överskrider den högsta tillåtna hastigheten, förutsatt att gärningen inte är grov.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

*Allmän motivering**Reform av handläggningen av brottmål utanför domstolarna*

Propositionen innebär en genomgripande ändring av lagstiftningen om summarisk handling av brottmål utanför domstolarna. Utskottet anser reformen vara av stor principiell betydelse.

Genom propositionen upphävs lagen om ordningsbotsförfarande och lagen om strafforderförfarande (66/1983 och 692/1993) som båda stiftats som undantagslagar i grundlagsordning. I grundlagsutskottets ögon har det varit ett problem att lagstiftningen om all dagliga förfarandena som ordningsbots- och strafforderförfarandena, som dessutom är centrala med tanke på den straffrättsliga dömande makten och individens rättsskydd, har byggt på undantagslagstiftning av permanent karaktär. Grundlagsutskottet har ansett att statsrådet måste bedöma om lagstiftningen om ordningsbots- och straffanspråksförfarande är i linje med grundlagen och vid behov vidta åtgärder för att lagstiftningen ska uppfylla grundlagens krav (GrUU 46/2005 rd, s. 4).

De summariska straffprocessförfarandena har varit problematiska också med hänsyn till den straffrättsliga legalitetsprincipen, eftersom straffet ordningsbot för en förseelse grundar sig på en förordning (bl.a. GrUU 31/2002 rd). Medborgarnas jämlikhet och den förutsebarhet i fråga om påföljderna som förutsätts i det straffrättsliga systemet har påverkats av att man enligt den gällande lagen kan utfärda en strafforder eller förelägga en ordningsbot för samma förseelse med en oenhetlig straffpraxis som följd.

Den aktuella reformen går ut på att lagen om ordningsbotsförfarande och lagen om strafforderförfarande ersätts med en lag om föreläggande av böter och ordningsbot. Kretsen för brott som avgörs i ett summariskt förfarande ändras inte. Uttömmade bestämmelser om ordningsbotsförseelser tas in i en särskild lag, och ordningsbot är det enda straffet för de förseelser som nämns i den lagen. Dessutom överförs genom propositionen åklagarnas behörighet att be-

stämma ordningsbot och förverkandepåföljd i ett förfarande motsvarande det nuvarande strafforderförfarandet på övervakande tjänstemän, dvs. polismän, tullmän och gränsbevakningsmän. Av propositionsmotiven framgår det att över tre fjärdedelar av brottsärendena handläggs i strafforderförfarande och ordningsbotsförfarande.

Lagutskottet anser att reformen leder till en avsevärd förbättring jämfört med nuläge. Lagstiftningen blir tydligare och modernare samtidigt som rättssäkerheten förbättras. Samordningen av praxis betyder ökad jämlikhet. Reformen är viktig också för att den frigör rejält med åklagarresurser för mer krävande och allvarligare brottmål. Även grundlagsutskottet menar att lagförslagen förbättrar det nuvarande läget som i många delar är långt ifrån tillfredsställande. Förslagen svarar i långa stycken mot de uppfattningar som utskottet fört fram i sitt utlåtande om ordningsbotslagen och innebär inget konstitutionellt problem (GrUU 7/2010 rd).

Sammantaget sett anser lagutskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Ikraftträdande och verkställighet

Avsikten är att föreskriva separat genom lag om de föreslagna lagarnas ikraftträdande. I praktiken är ikraftträdandedatum beroende av när de nödvändiga ändringarna i rättsförvaltningens och polisens datasystem blir klara. Det är viktigt att adekvata resurser avsätts för kostnaderna för systemomläggningar och nya blankettuppsättningar. På längre sikt kommer reformen sannolikt att generera stora besparingar när verksamheten blir effektivare och uppgifter om avgöranden kan förmedlas elektroniskt till Rättsregistercentralen och andra behöriga myndigheter.

Av propositionsmotiven kan det utläsas att ikraftträdandet är beroende av när den pågående omläggningen av polisens datasystem blir klar. De ändringar i datasystemen som den aktuella lagstiftningsreformen kräver ska enligt planerna göras direkt i polisen nya datasystem (Vitja).

Det tros kunna tas i bruk 2013 eller 2014. Planerna förefaller enligt utskottets åsikt vara ändamålsenliga. Utskottet understryker att det nya datasystemet Vitja är nödvändigt inte bara med tanke på den nu aktuella lagstiftningsreformen utan också i ett bredare perspektiv för att få kedjan polis—åklagare—domstol att fungera effektivare. Utskottet skyndar på omläggningen av polisens datasystem och ser det angeläget att finansieringen är tryggad.

Det nya förfarandet med föreläggande av böter och ordningsbot innebär en förändring av stora mått för de övervakande myndigheterna. Det gäller att ha en god framförhållning i fråga om de personella resurser och den utbildning som reformen kräver. Utbildning kommer att krävas t.ex. inom hela polisförvaltningen. Tillräckligt med tid och ekonomiska resurser måste reserveras för att planera och genomföra utbildningen. För tidläggningen av utbildningen är det viktigt ju tidigare man får vetskap om när reformen planeras träda i kraft.

Detaljmotivering

1. Lag om föreläggande av böter och ordningsbot

1 §. Tillämpningsområde. I propositionen föreslås det att förseelser för vilka det föreskrivna straffet är böter eller fängelse i högst sex månader ska kunna handläggas i ett förfarande enligt lagen om föreläggande av böter och ordningsbot. Tillämpningsområdet motsvarar 1 § i den gällande lagen om strafforderförfarande.

Syftet med propositionen är uttryckligen att införa nya förfaranderegler och låta det materiella tillämpningsområdet förbli oförändrat. Grundlagsutskottet påpekar i sitt utlåtande att endast relativt småskaliga brott kan behandlas i ett summariskt brottmålsförfarande utanför domstolarna. Den misstänktes rättssäkerhet måste ägnas särskild uppmärksamhet. Grundlagsutskottet har över lag i sin praxis ställt sig tveksamt till en delegering av domsrätten till instanser utanför de oavhängiga domstolarna. De facto utövas domsrätt i ett strafföreläggande-

och ordningsbotsförfarande utanför domstolarna redan nu i ganska stor omfattning. Lagutskottet anser att propositionen bygger på helt riktiga principer och tillstyrker tillämpningsområdet utan ändringar.

Handläggningen av brott där det eventuella straffet är strängare än böter eller fängelse i högst sex månader kan enligt gällande rätt bli smidigare om erkända brott i regel behandlas i ett skriftligt förfarande i tingsrätten i enlighet med 5 a kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

De föreslagna bestämmelserna om förverkandepåföljd vid sidan av utdömt straff motsvarar det gällande strafforderförfarandet. Skillnaden jämfört med nuläget är att en förverkandepåföljd på högst 1 000 euro även kan föreläggas vid sidan av ordningsbot.

Grundlagsutskottet menar att det måste lagstiftas om utövande av den straffrättsliga dömande makten utanför domstolarna och att deras befogenheter som utövar den dömande makten ska anges tillräckligt utförligt i lag. Ur rättskyddssynvinkel är det viktigt att den förmögenhetsrättsliga påföljd som föreläggs i ett sådant förfarande bestäms till ett belopp som skäligen kan betalas av alla oberoende av betalningsförmåga. Dessutom påpekar grundlagsutskottet att det vid ordningsbotsförseelser handlar om småskaliga brott som det kan bestämmas obetydliga förverkandepåföljder för.

Lagutskottet anser det alltså motiverat att det högsta beloppet för förverkandepåföljd läggs fast i lagen.

Utskottet vill för tydlighetens skull framhålla att "annan påföljd än vad som avses i 1 mom." som nämns i 2 mom. avser påföljd av annat slag, exempelvis körförbud.

3 §. Behöriga tjänstemän och tillämpningsområdet för bötesföreläggande. Tillämpningsområdet för bötesföreläggande regleras i 2 mom. Enligt momentet kan ett bötesstraff på högst 20 dagsböter bestämmas som påföljd i ett bötesföreläggande och en förverkandepåföljd för den som gör sig skyldig till de trafikförseelser eller snatteri som räknas upp i momentet.

Utskottet anser det befogat att bötesföreläggandet omfattar förseelser som hänför sig till trafik i stort, eftersom de i praktiken utgör en ansevärd del av de ärenden som handläggs i ett förenklat förfarande. De lämpar sig bäst att handläggas utanför domstol. Trafikärenden, t.ex. fortkörning, är i högsta grad entydiga och kräver inte sådan prövning som kräver åklagare eller domstol. Snatteri är likaså en sådan gärning. Enligt uppgift handläggs ca 25 000 fall av snatteri årligen i strafforderförfarande. De övervakande myndigheterna konfronteras ideligen med dessa gärningar och besitter följaktligen erfarenhet att bedöma dem.

Den gällande lagstiftningen täcker också in andra förseelser som bestraffas med böter, t.ex. lindrig skadegörelse, lindrigt bedrägeri, lindrig förskingring, lindrig bruksstöld av motordrivet fortskaffningsmedel och lindrig misshandel. Men de är avsevärt färre än trafikförseelserna och snatterierna. Bland de här brottstyperna förekommer det dessutom fall med klart tvetydigare element än vid trafikförseelser och snatterier. Därför kan det anses befogat att förseelser av detta slag undantas från tillämpningsområdet för bötesföreläggande.

Rättssäkerheten kräver att ju strängare straff desto större orsak att inte låta ärendet stanna vid en polismans prövning utan att det i sista hand är åklagaren som fattar det avgörande beslutet. Det faktum att det är relativt småskaliga förseelser som handläggs i förfarandet har en viss betydelse även för lagstiftningsordningen, framhåller grundlagsutskottet i sitt utlåtande.

Om man tänker sig att förfarandet ska vara snabbt och effektivt kan det vara till fördel att ett ärende handläggs av endast en tjänsteman. Av propositionen framgår det att antalet ärenden som behandlades i strafforderförfarande 2005 uppgick till ca 243 000. Antalet strafforder innefattande högst 20 dagsböter var ungefär 208 400. Strafforder med 21—25 dagsböter utfärdades till ett antal av ca 12 000. Antalet strafforder innefattande 26—35 dagsböter var ungefär 9 700. Av det totala antalet strafforder uppges en del ha gällt ärenden som enligt den aktuella propositionen fortsatt skulle hamna på åklagarens bord,

medan uppskattningsvis två tredjedelar gällde trafikärenden eller snatteri som polisen skulle få fatta beslut om.

Sammantaget är tillämpningsområdet för bötesföreläggande enligt utskottets mening väl avpassat också då det gäller antalet dagsböter. Utskottet tillstyrker bestämmelsen i den form regeringen föreslagit.

Utskottet föreslår nedan en sådan ändring i lagförslag 12 att jakt- och fiskeövervakare ska ha befogenhet att utfärda strafföreläggande. Det betyder att 3 mom. behöver ses över.

4 §. Den misstänktes samtycke. I lagen föreslås det att bötesstraff, ordningsbot och förverkandepåföljd kan föreläggas i ett summariskt förfarande endast om den misstänkte och målsäganden samtycker till det. Enligt 1 mom. kan ärendet handläggas i ett förfarande enligt lagen om föreläggande av böter och ordningsbot, om den som misstänkts för förseelsen erkänner gärningen och godkänner den påföljd som föreläggs på grund av gärningen samt avstår från sin rätt till en muntlig behandling och samtycker till att ärendet avgörs i ett förfarande enligt denna lag. I samband om samtycke ska den misstänkte informeras om vad samtycket innebär. I bestämmelsen anges inga formkrav för samtycket. Därmed kan samtycket också ges muntligt. Som det framgår av propositionsmotiven görs en anteckning om samtycket i bötesföreläggandet eller motsvarande handling som upprättas över förseelsen. Bestämmelser om målsägandens samtycke finns i 5 §.

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att det bör övervägas om inte de föreslagna bestämmelserna behöver ändras så att en tjänsteman bör försäkra sig om att den misstänkte och målsäganden förstår vad samtycket innebär innan det ges. Utskottet framhåller att man måste fästa särskilt avseende vid att samtycket är uppriktigt, frivilligt och explicit när det handlar om rättsskydd vid föreläggande av straff och avkall på rättegång. Dessutom måste man försäkra sig om att den som ger sitt samtycke vet och förstår vad samtycket innebär.

Lagutskottet påpekar att man med information om vad samtycket innebär i denna lag avser att det "för den misstänkte redogörs vad hans samtycke leder till. Ärendet avgörs med ett bötesföreläggande, ett ordningsbotsföreläggande eller ett strafföreläggande. Den misstänkte ska på grundval av redogörelsen förstå att saken genom hans eller hennes och målsägandens samtycke avgörs i ett förfarande enligt förfarandelagen. Denna redogörelse kan få en stor betydelse, om man vid ändringssökande måste avgöra om den misstänkte på ett bindande sätt har gett sitt samtycke" (RP 94/2009 rd, s. 31).

Dessutom konstateras det i samband med den föreslagna 35 § (RP 94/2009 rd, s. 47) om avsaknaden av giltigt samtycke som överklagandegrund att "den misstänkte vid den tidpunkt då samtycket gavs kan ha varit i ett sådant tillstånd att han eller hon tillfälligt eller t.o.m. mera permanent har saknat förmåga att förstå innebörden av det samtycke som getts. Som exempel på tillfälligt hinder kan nämnas att en part varit kraftigt berusad. En parts själsliga eller med dem jämförbara hälsostörningar som inverkar på förmågan till insikt kan också vara långvariga. För att undvika onödiga ändringssökanden bör den tjänsteman som gör förfrågan om samtycke fästa uppmärksamhet vid faktorer som inverkar på en sådan samtyckesgivares förstånd. I klart tillfälliga fall bör en begäran om samtycke skjutas upp."

Utskottet konstaterar att propositionsmotiven ger en korrekt beskrivning av vilka faktorer som ska beaktas när förfrågan om samtycke görs. Trots det anser utskottet det motiverat att i lagen föreskriva om att man ska försäkra sig om att samtyckesgivaren förstår vad samtycket innebär och föreslår följaktligen en bestämmelse om detta i 2 mom. enligt förslag från grundlagsutskottet.

5 §. *Målsägandens samtycke*. Enligt 2 mom. gäller i fråga om målsägandens samtycke vad som föreskrivs i 4 § 2 och 5 mom. om den misstänktes samtycke. Utskottets förslag om tillägg till 4 § 2 mom. innebär att den tjänsteman som tar emot samtycket i mån av möjlighet ska försäkra

sig om att målsäganden förstår vad samtycket innebär innan det ges.

6 §. *Åtgärdseftergift*. Av samma orsaker som i 3 § bör båda meningarna i 6 § kompletteras med jakt- och fiskeövervakare.

11 §. *Delgivning*. Enligt 1 mom. ska ett bötesyrkande, bötesföreläggande, ordningsbotsföreläggande och straffyrkande plus bilagor delges den som misstänks för förseelsen på det sätt som föreskrivs i 11 kap. i rättegångsbalken om delgivning i rättegång. Delgivningsformerna i den gällande lagen är, som det konstateras i paragrafmotiven, stämningsmannadelgivning, delgivning per post mot mottagningsbevis och delgivning per brev mot mottagningsbevis.

Riksdagen godkände den 27 april i år en ändring av rättegångsbalken (RSv 52/2010 rd — RP 123/2009 rd, LaUB 5/2010 rd), som introducerar telefondelgivning som ett allmänt delgivningssätt vid alla allmänna domstolar. Stämning i brottmål kan emellertid inte delges per telefon. Delgivning av stämning mot mottagningsbevis kan sändas som ett elektroniskt meddelande på det sätt som mottagaren har uppgett.

Delgivning av stämning som ett elektroniskt meddelande lämpar sig bra som metod i lagförslag 1. Däremot finns det ingenting som talar för att stämning skulle kunna delges per telefon i det förfarande som avses i lagförslaget.

På grund av omständigheterna ovan och överlag för att förfarandet ska vara smidigt och ta hänsyn till rättssäkerhetsaspekten är det viktigt att bestämmelsen om delgivning är entydig. Därför föreslår utskottet att 11 § 1 mom. preciseras med en passus om delgivning av stämning i brottmål.

Enligt 5 kap. 8 och 19 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) är det domstolen eller åklagaren som utfärdar stämning och sköter delgivningen i brottmål som handläggs i domstol. I 3 § i lagförslag 1 ingår bestämmelser om bl.a. behöriga tjänstemän. Avsikten är att dessa myndigheter också ska ha delgivningsbehörighet i de ärenden som nämns i paragrafen. Denna behörighet bör för tydligheten skull och med tanke på rätts-

säkerhetsaspekten framgå av lagen. Utskottet föreslår en bestämmelse om detta i 11 § 3 mom., varvid propositionens 3 mom. blir 4 mom.

17 §. Sändande av ett ordningsbotsföreläggande. Ordningsbotsföreläggande för en förseelse som observerats vid automatisk kameraövervakning av trafiken ska enligt paragrafen sändas utan dröjsmål och senast två veckor från den dag då förseelsen skedde. Bestämmelsen motsvarar 13 d § i den gällande lagen om ordningsbotsförfarande.

Utskottet menar att den korta tidsfristen stärker den misstänktes rättssäkerhet. Eftersom ett bestämt fordon kan vara i kontinuerligt bruk och ha flera olika förare, ger den snabba delgivning- en föraren möjlighet att med gärningstidpunkten och andra betydelsefulla omständigheter i färskt minne avgöra om ordningsboten är motiverad eller inte. Också i övrigt blir det lättare att reda ut ärendet när det behandlas utan dröjsmål. Myndigheterna bör över lag behandla ärenden av detta slag snabbt. Men med tanke på hur många förseelser som observeras vid automatisk trafikövervakning kan det vara att tvåveckorsfristen inte räcker till. Därför föreslår utskottet att maximitiden förlängs till tre veckor. Detta kan inte anses äventyra medborgarnas rättssäkerhet.

25 §. Utredning om dagsbotens belopp. Utskottet har ändrat paragrafrubriken för att den bättre ska motsvara paragrafinnehållet.

30 §. Åtgärdseftergift och väckande av talan. Utskottet föreslår att 3 mom. omformuleras för att det tydligt ska framgå att det är åklagaren som undanröjer bötesyrkandet eller straffyrkandet.

34 §. Sökande av ändring. I 2 mom. står det att det är tingsrätten för gärningsorten som ska pröva överklagandet. Bestämmelsen motsvarar 14 § i lagen om ordningsbotsförfarande. Enligt 18 § i lagen om strafforderförfarande är det tingsrätten som prövar extraordinärt ändringssökande. Bestämmelsen lämnar rum för tolkning men har i regel ansetts avse den tingsrätt som behandlar åtalet för förseelsen. I första hand är detta tings-

rätten för den ort där gärningen begicks. Eftersom tingsrätten för gärningsorten i allmänhet också handlägger åtalsärenden, anser utskottet att skillnaden inte spelar någon roll.

De ändringssökande kommer i regel att bestå av personer som fått böter eller ordningsbot och som sällan har ett biträde. Därför är det enligt utskottet skäl att forumbestämmelsen är entydig, för att den misstänkte ska veta vilken tingsrätt som är behörig. Detta förhindrar rättsförluster och mildrar de olägenheter som uppstår om domstolen lämnar ärendet utan prövning för att den saknar behörighet. Utskottet ser därför ingen idé med bestämmelser om alternativa forum.

I 2 mom. föreskrivs det att bestämmelserna i rättegångsbalkens 8 kap. om behandling av ansökningsärenden ska iaktas i tillämpliga delar vid handläggningen av en ansökan om ändring. Enligt 31 kap. 14 a § i rättegångsbalken iaktas 8 kap. i rättegångsbalken i tillämpliga delar vid behandlingen av vissa typer av extraordinärt ändringssökande i tingsrätten. Bestämmelsen har även ansetts omfatta extraordinärt ändringssökande gällande strafföreläggande. Utskottet ser det logiska i att samma handläggningsordning iaktas även i de överklagandeärenden som avses i denna lag.

Bestämmelserna om sökande av ändring är flexibla och lämnar därmed fältet fritt att välja det lämpligaste handläggningsförfarandet. Domstolen håller ett muntligt sammanträde om ändringssökanden eller någon annan behöver höras personligen eller om domstolen annars anser det nödvändigt. Dessutom har ändringssökanden rätt till muntlig behandling, om man motsatt sig överklagandet. Muntliga förhandlingar kommer troligen att ordnas ytterst sparsamt. Detta är något som också talar för den föreslagna forumbestämmelsen. Grundlagsutskottet har inte heller något att invända mot förslaget.

35 §. Besvär. Besvärsgrunder är enligt 1 mom. utom de som anges i 31 kap. 1 § i rättegångsbalken även oriktig tillämpning av lag eller att den som misstänks för förseelsen eller målsäganden inte gett sitt samtycke på giltigt sätt. Bestämmel-

sen skiljer sig på bevisningspunkten från normalt överklagande.

Av hävd har det ansetts att erkännande av gärningen räckt till som bevis för en fällande dom i brottmål. För att förfarandet med föreläggande av böter och ordningsbot ska kunna tillämpas krävs det enligt den föreslagna 4 § att den misstänkte erkänt. Den tjänsteman som tar emot samtycket måste försäkra sig om att samtycket och det hithörande erkännandet är giltigt. Om det finns anledning att misstänka att erkännandet inte är giltigt eller att bevisningen inte håller, bör mottagandet av erkännandet skjutas upp eller så ska ärendet behandlas i en normal straffprocess. Om samtycket inte är giltigt, finns det luckor i grunden för föreläggandet och därmed kan ändring sökas i ärendet. Grundlagsutskottet har ingenting att anmärka mot paragrafen. Lagutskottet tillstyrker bestämmelsen utan ändringar.

2. Lag om ändring av strafflagen

7 kap. Om gemensamt straff

3 a §. Böter och ordningsbot. Paragrafen föreskriver om gemensamt straff för ordningsbotsförseelse och gärning som bestraffas med böter. För det fall att ett bötesbrott och en ordningsbotsförseelse resulterar i ett gemensamt straff behöver första meningen i *1 mom.* kompletteras med bötesstraff.

Ingressen. Strafflagens 2 a kap. 9 § har ändrats genom lag 641/2009. Ingressen behöver följaktligen preciseras på denna punkt.

3. Lag om ordningsbotsförseelser

7 §. Överskridande av hastighetsbegränsning med motordrivet fordon. Ordningsbot kan med stöd av *1 och 2 mom.* föreläggas föraren av ett motordrivet fordon, om han eller hon överskrider den tillåtna hastigheten med högst 20 kilometer i timmen. Bestämmelserna motsvarar det som föreskrivs i gällande lag.

I lagmotion LM 66/2008 rd föreslås det att ordningsbot kan föreläggas föraren av ett motordrivet fordon, om han eller hon överskrider den högsta tillåtna hastigheten och gärningen inte är grov. Dessutom har utfrågade experter föreslagit att ordningsbot bör kunna föreläggas, om hastighetsöverträdelsen inte överskrider 30 kilometer i timmen.

Utskottet hänvisar till kommentarerna i samband med 1 § i lagförslag 1 om tillämpningsområdet för summarisk handläggning av brottmål utanför domstolarna. Dessutom bör ordningsbotsförseelserna utgöra ett logiskt paket där man bedömer de olika förseelsernas klandervärdhet i förhållande till varandra och anger påföljdens stränghet.

Ordningsbot används som straff för de allra lindrigaste brotten. Enligt grundlagsutskottet handlar det vid ordningsbotsförseelser om mycket småskaliga brott som det kan bestämmas obetydliga straff för. Lagutskottet menar att fortkörningen i ingetdera av de ovan relaterade fallen kan betraktas som ett lindrigt brott. Om den högsta tillåtna hastigheten överskrids med 30 kilometer i timmen t.ex. i en tätort, utgör det ett stort hot mot inte minst fotgängarnas trafiksäkerhet. Den allmänna trenden förefaller tvärtom gå mot ett allt starkare ogillande av trafikosäkert beteende, något som den rekommendation om fartövervakning som den högsta polisledningen kom med hösten 2009 ger bevis på.

Bedömaren tror att om gränsen för fortkörning höjs till 30 kilometer i timmen skulle en övervägande majoritet av fortkörningarna komma att omfattas av ordningsbot. Lagutskottet anser att man kan göra samma bedömning utifrån det som enligt lagmotionen menas med fortkörning. Ordningsbot i stället för dagsböter har i praktiken lett till att straffet för samma gärning är avsevärt mer kännbart för låginkomsttagare eller personer utan inkomster än för höginkomsttagare (GrUU 30/1998 rd, LaUB 25/1998 rd). Detta är ett problem om man ser till grundlagsutskottets påpekande att det är viktigt ur rättssäkerhetssynvinkel att de påföljder som bestäms utanför domstolarna fastställs till ett sådant belopp att alla skäligen kan betala dem oberoende av betal-

ningsförmåga. De föreslagna ändringarna kan också få negativa konsekvenser för trafikdisciplinen. Om det behövs kan en bedömning av ordningsbotens och dagsböternas stränghet och användning som påföljd göras senare.

I lagmotionen ingår ingen bestämmelse om fortkörningstak utan ordningsbotens räckvidd anges genom en hänvisning till gärningens svårighetsgrad. Men av lagmotionen framgår inte när fortkörningen kan anses vara grov. Detta är diskutabelt med tanke på den straffrättsliga legalitetsprincipen som kräver att kvalifikationsgrunderna, dvs. de omständigheter som gör att gärningen måste betraktas som grov, ska framgå av lag. Utskottet vill också understryka att i och med att ordningsboten är kopplad till ett i lagen angivet fortkörningstak blir tillämpningen konsekvent och jämlik.

Även om ordningsbot kan bli påföljden för fortkörning, kan förhållandena då en gärning begicks ha varit sådana att det eventuella straffet döms ut för äventyrande av trafiksäkerheten (SL 23 kap. 1 §). Bestämmelser om grovt äventyrande av trafiksäkerheten ingår i strafflagens 23 kap. 2 §. Handläggningsordningen är beroende av hur gärningen bedöms. Äventyrande av trafiksäkerheten kan behandlas i ett summariskt förfarande utanför domstol, medan den grova gärningsformen alltid måste behandlas i domstol på grund av maximistrafvet (fängelse i två)

Utskottet tillstyrker därmed 1 och 2 mom. i enlighet med propositionen.

I 4 mom. hänvisas det till 33 § 2 mom. i vägtrafiklagen som föreskriver om högsta tillåtna körhastighet på gårdsgata. Regeringen lämnade den 23 april i år en proposition, RP 48/2010 rd, där detta 2 mom. föreslås bli 1 mom. För att en eventuell felaktig laghänvisning ska undvikas, föreslår utskottet att det i 7 § 4 mom. hänvisas till 33 § i vägtrafiklagen. Eftersom 4 mom. talar om överskridande av högsta tillåtna hastighet kan hänvisningen anses vara tillräckligt exakt. Utskottet föreslår av konsekvensskäl att också hänvisningen till vägtrafiklagens 33 a § 2 mom. om körhastighet på gågata ändras till en hänvisning till 33 a §.

13 §. *Förseelser som gäller fiskevårdsavgift eller spöfiskeavgift.* Den som bedriver fångst av fisk eller kräfta utan att ha betalt behörig avgift straffas enligt 1 mom. med en ordningsbot på 50 euro. Bestämmelsen motsvarar i sak den gällande regleringen. Utskottet hänvisar till sina kommentarer om ordningsbotsförseelser i samband med 7 § 1 och 2 mm. och anser att påföljden står i rätt proportion till gärningens klandervärde och till andra förseelser där straffet är dagsbot.

Vidare konstaterar utskottet att enligt den föreslagna 3 b § i 7 kap. i lagförslag 2 ska en ordningsbot föreläggas om någon samtidigt ska dömas till ordningsbot för två eller flera brott. I det fallet föreläggs ordningsboten höjd med 20 euro i förhållande till den förseelse som den strängaste ordningsboten gäller för. Om t.ex. en förseelse gällande fiskevårdsavgift och en förseelse gällande spöfiskeavgift är uppe till behandling samtidigt, blir ordningsboten för dem sammanlagt 70 euro. Höjningsmöjligheten saknas i den gällande lagen och därför föreläggs en ordningsbot på 50 euro.

17 §. *Alkoholförseelser. (Ny)* Till följd av reformen av lagstiftningen om alkoholbrott kompletterades förordningen om ordningsbotsförseelser (610/1999) genom statsrådsförordning 702/2009 med en nya 13 e § som trädde i kraft den 1 november 2009. Av orsaker som nämns i propositionen bör även denna bestämmelse på förordningsnivå lyftas upp till lagnivå. Utskottet föreslår att bestämmelserna om alkoholförseelser tas in i en 17 §.

Utskottet har i sitt förslag beaktat formuleringssättet i lagförslaget. Det innebär att ordningsbot är det enda straffet för förseelser som nämns i paragrafen och därmed har förordningens "kan föreläggas" bytts ut mot "föreläggs". Paragrafen har också skrivits så att tillräckligheten framgår av den. Dessutom har paragrafrubriken kortats ner från förordningen.

Av utskottets förslag följer att 17 § i propositionen blir 18 §.

11. Lag om ändring av 47 § i gränsbevakningslagen

47 §. *Bötesyrkande, bötesföreläggande, ordningsbotsföreläggande och straffyrkande.* Tanken med paragrafen har varit att föreskriva om en gränsbevakningsmans befogenhet att utfärda bötesyrkande, bötesföreläggande, ordningsbotsföreläggande och straffyrkande. Regeringen föreslår att den sista meningen i paragrafen stryks. Enligt den gäller i fråga om uppgifterna för chefen för ett gräns- eller sjöbevakningsområde vad som föreskrivs i ordningsbotslagen om uppgifterna för chefen för ett polisdistrikt. Riksdagen godkände den 23 mars 2010 en ändring av paragrafen i samband med en översyn av gränsbevakningslagstiftningen (RP 219/2008 rd — FvUB 2/2010 rd). Genom den ändringen kompletterades meningen med chefen för Helsingfors gränskontrollavdelning vid Finska vikens sjöbevakningssektion och en del andra chefer. Utskottet konstaterar att av orsaker som nämns i propositionsmotiven är hänvisningen till uppgifterna för chefen för ett polisdistrikt onödig i lagen också på denna punkt.

På grund av den tidigare lagändringen måste *ingressen* ses över.

12. Lag om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning

14 §. *Ordningssbot, bötesyrkande och straffyrkande.* En jakt- och fiskeövervakare ska fortsatt ha rätt att förelägga ordningssbot, föreslår regeringen. Dessutom ska han eller hon ges rätt att förelägga bötesyrkande och straffyrkande.

Enligt 3 § 2 mom. i lagförslag 1 får en polisman utfärda ett bötesföreläggande på högst 20 dagsböter för trafikrelaterade förseelser och snatteri. I 3 § 3 mom. ges tullmän och gränsbevakningsmän samma befogenhet inom sina respektive ansvarsområden. Här handlar det om en ny befogenhet.

Under utskottsbehandlingen ställdes frågan om jakt- och fiskeövervakarna kunde ges samma rätt att utfärda bötesföreläggande inom sitt ansvarsområde. I 2 § i lagen om Forststyrelsens

jakt- och fiskeövervakning (1157/2005) föreskrivs det vad jakt- och fiskeövervakningen täcker in.

Lagen om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning trädde i kraft den 1 januari 2006. Jakt- och fiskeövervakningens särdrag och behovet av reglering har alltså diskuterats rätt nyligen. Grundlagsutskottet framhöll i sitt utlåtande om propositionen i fråga (GrUU 46/2005 rd — RP 147/2005 rd) att det utgående från de allmänna förutsättningarna för inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna inte utan vidare är förenligt med nödvändighetskravet i förutsättningarna att andra myndigheter har ett likadant lagfäst bemyndigande att göra intrång i de grundläggande fri- och rättigheterna som polisen har. Utskottet bedömde också Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakares befogenheter ur samma synvinkel i samband med propositionen med förslag till lag om Forststyrelsen (RP 154/2004 rd). I det sammanhanget påpekade utskottet att bestämmelserna måste vara exakta och noga avgränsade och framhöll att jakt- och fiskeövervakarnas befogenheter också måste stå i rätt proportion till uppgifterna (GrUU 38/2004 rd, s. 3).

Grundlagsutskottet ansåg att det fanns vissa grunder för de bestämmelserna som i och för sig har med jakt- och fiskeövervakningens särskilda karaktär att göra. Det är betydelsefullt att villkoren för att förelägga ordningssbot och framställa straffanspråk, utöver de generella villkoren i de allmänna lagarna, är att den som saken gäller ska ge sitt skriftliga samtycke till behandlingen. Ett straffyrkande är begränsat till högst 20 dagsböter och ordningssbot får inte förvandlas till fängelsestraff. De här faktorerna bidrar till att inskränka förfarandet till den grad att bestämmelserna enligt utskottets mening inte inverkar på behandlingsordningen för lagförslaget (GrUU 46/2005 rd).

Lagutskottet konstaterar att befogenheten i 3 § 2 mom. i lagförslag 1 att utfärda bötesföreläggande är begränsat till ett bötesstraff på högst 20 dagsböter och till en förverkandepåföljd på högst 1 000 euro. Ett villkor för förfarandet är att

den misstänkte samtycker till att ärendet handläggs i ett förfarande enligt lagen.

Utskottet vill också påpeka att enligt 3 § i lagen om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning är behörighetsvillkor för en tjänst som jakt- och fiskeövervakare bl.a. grundexamen för polis och förtrogenhet med jakt- och fiskeövervakning. Jakt- och fiskeövervakaren står i tjänsteförhållande till Forststyrelsen. Bestämmelserna om den övervakning som jakt- och fiskeövervakarna utför liknar i stort sett bestämmelserna för andra övervakande tjänstemän. Enligt begärd utredning får jakt- och fiskeövervakarna den utbildning lagreformen kräver vid Polisyrkeshögskolan tillsammans med polismän. Det finns inte särskilt många jakt- och fiskeövervakare. För närvarande lär det finnas tio tjänster.

Med hänsyn till det arbete jakt- och fiskeövervakarna utför är det enligt utskottets mening motiverat att de ges rätt att utfärda bötesföreläggande. Det är ingen idé att föreskriva om ett avvikande förfarande för en ärendekategori som man räknar med ska vara liten. Men mot bakgrund av grundlagsutskottets utlåtande GrUU 46/2005 rd måste den bötfälldes samtycke vara skriftligt.

Utskottet föreslår att 46 § 2 mom. ändras på ovannämnt sätt. I propositionen går gränsen för jakt- och fiskeövervakares befogenhet att utfärda bötesyrkande och straffyrkande vid 20 dagsböter. Gränsen för bötesföreläggande är redan satt i den nya lagen om föreläggande av böter och ordningsbot. Men för att hela lagkomplexet ska bli tydligt är det motiverat att även i detta sammanhang nämna bötesföreläggande. Dessutom krävs det en komplettering av paragrafrubriken.

Utskottet föreslår samtidigt att 1 mom. ges en enklare formulering och att skrivningen ändras för att motsvara det ändrade 2 mom.

Av den föreslagna ändringen i 2 mom. följer att 3 § 3 mom. i lagförslag behöver ändras på lik-

nande sätt. Dessutom bör 6 § i lagförslag 1 kompletteras med jakt- och fiskeövervakare.

15. Lag om ändring av 96 § i fordonslagen

96 §. *Fordonsförseelse*. Paragrafens 2 mom. har ändrats genom lag 267/2010. I samma veva har paragrafen kompletterats med ett nytt 3 mom. Den föreslagna 96 § behöver följaktligen samordnas med den gällande lagen. Propositionens 3 mom. blir därmed nytt 4 mom. Dessutom måste *ingressen* ses över.

Lagmotionen

I lagmotion LM 66/2008 rd föreslås det att 2 a kap. 9 § i strafflagen ändras så att ordningsbot kan föreläggas föraren av ett motordrivet fordon om han eller hon överskrider den högsta tillåtna hastigheten, förutsatt att gärningen inte är grov.

Regeringen föreslår i propositionen att 2 a kap. 9 § i strafflagen ska upphävas och att en lag om ordningsbotsförseelser stiftas (lagförslag 3). I 7 § i den lagen föreskrivs det om överskridande av hastighetsbegränsning med motordrivet fordon.

Eftersom lagutskottet föreslår att 7 § i lagförslag 3 godkänns i enlighet med propositionen innebär det att lagmotionen bör förkastas.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 4—10, 13, 14 och 16—24 utan ändringar,

*godkänner lagförslag 1—3, 11, 12 och 15 med ändringar **Utskottets ändringsförslag**) och*

förkastar lagmotion LM 66/2008 rd.

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag**om föreläggande av böter och ordningsbot**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.	6 §
Allmänna bestämmelser	<i>Åtgärdseftergift</i>
1 och 2 § (Som i RP)	Om rätten för en polisman, <i>tullman</i> , gränsbevakningsman <i>och jakt- och fiskeövervakare</i> att ge den som gör sig skyldig till en förseelse en anmärkning eller avstå från att göra en anmälan om förseelsen och om rätten för allmänna åklagaren att avstå från att väcka åtal gäller vad som särskilt föreskrivs om detta. I fråga om rätten för en polisman, <i>tullman</i> , gränsbevakningsman <i>och jakt- och fiskeövervakare</i> att avstå från att framställa yrkande på förverkande iaktas i tillämpliga delar 1 kap. 8 b § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).
3 §	
<i>Behöriga tjänstemän och tillämpningsområdet för bötesföreläggande</i>	
(1 och 2 mom. som i RP)	
I fråga om en <i>tullmans</i> , gränsbevakningsmans <i>och jakt- och fiskeövervakares</i> behörighet att utfärda ett <i>bötesyrkande</i> , bötesföreläggande, <i>ordningsbotsföreläggande och straffyrkande</i> föreskrivs särskilt.	
4 §	7 § (Som i RP)
<i>Den misstänktes samtycke</i>	
(1 mom. som i RP)	
Samtycket ges till den tjänsteman som utfärdar bötesyrkandet, bötesföreläggandet, ordningsbotsföreläggandet eller straffyrkandet eller till en annan tjänsteman som gör förundersökningen eller till allmänna åklagaren. <i>Den tjänsteman som tar emot samtycket ska försöka säkerställa att den misstänkte förstår vad samtycket innebär innan det ges.</i>	2 kap.
(3—5 mom. som i RP)	Yrkanden och förelägganden som en övervakande tjänsteman utfärdar
5 § (Som i RP)	8—10 § (Som i RP)
	11 §
	<i>Delgivning</i>
	Ett bötesyrkande, bötesföreläggande, ordningsbotsföreläggande och straffyrkande samt deras bilagor ska delges den som misstänks för förseelsen genast efter det att den förundersökning som avses i 7 § 2 mom. är slutförd eller, om

Förslag till beslut

LaUB 9/2010 rd — RP 94/2009 rd

detta inte är möjligt, så snart som möjligt därefter på det sätt som föreskrivs om delgivning *av stämning* i brottmål i 11 kap. i rättegångsbalken. Om den som misstänks för förseelsen är en sådan tillräknelig omyndig som avses i första meningen i 12 kap. 2 § i nämnda lag, sker delgivning endast till honom eller henne.

(2 mom. som i RP)

Utöver det som föreskrivs någon annanstans i lag har de myndigheter som nämns i 3 § hand om delgivning enligt denna paragraf. (Nytt 3 mom.)

(4 mom. som 3 mom. i RP)

12 och 13 §
(Som i RP)

3 kap.

Föreläggande av ordningsbot för trafikförseelser som observerats utan att fordonet har stoppats

14—16 §
(Som i RP)

17 §

Sändande av ett ordningsbotsföreläggande

Ordningsbotsföreläggandet och dess bilagor sänds till mottagaren per post på den adress som framgår av fordonstrafikregistret. Ordningsbotsföreläggandet ska sändas utan dröjsmål och senast *tre* veckor från dagen för förseelsen. Om den som ansvarar för användningen av en bil i enlighet med 15 § 2 mom. uppger den skyldiges identitet, får ordningsbotsföreläggandet likväl sändas inom två veckor efter att polisen har fått uppgiften. Mottagaren anses ha fått del av föreläggandet den sjunde dagen efter det att föreläggandet postades. Postningsdagen ska antecknas på föreläggandet.

18—23 §
(Som i RP)

4 kap.

Strafföreläggande och ordningsbot

24 §
(Som i RP)

25 §

Utredning till åklagaren

(Som i RP)

26—29 §
(Som i RP)

30 §

Åtgärdseftergift och väckande av åtal

(1 och 2 mom. som i RP)

Om allmänna åklagaren väcker åtal, ska *han eller hon undanröja* bötesyrkandet eller straffyrkandet (*utesl.*).

31—33 §
(Som i RP)

5 kap.

Särskilda bestämmelser

34—40 §
(Som i RP)

6 kap.

Ikraftträdande

41 och 42 §
(Som i RP)

2.

Lag**om ändring av strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 2 a kap. 9—11 §,
 sådana de lyder, 2 a kap. 9 § i *lagarna 475/2008 och 641/2009* samt 10 och 11 § i lag 550/1999,
ändras 2 a kap. 2 § 4 mom., 6 § 3 mom. och 8 §, 7 kap. 1 §, 8 kap. 1 § 2 mom. 4 punkten, 6 §
 2 mom. och 18 §, 10 kap. 9 § 1 mom. samt 41 kap. 8 §,
 sådana de lyder, 2 a kap. 2 § 4 mom. i lag 808/2007, 6 § 3 mom. i nämnda lag 550/1999, 8 § i nämnda
 lag 550/1999 och i lag 971/2001, 7 kap. 1 § i lagarna 697/1991 och 751/1997, 8 kap. 1 § 2 mom. 4
 punkten och 6 § 2 mom. i lag 297/2003 och 18 § i nämnda lag 297/2003 och i lag 1161/2005, 10 kap.
 9 § 1 mom. i lag 875/2001 samt 41 kap. 8 § i lag 531/2007, samt
fogas till 2 a kap. 3 §, sådan den lyder i nämnda lag 550/1999, ett nytt 3 mom., till 6 kap. 13 §, så-
 dan den lyder delvis ändrad i lagarna 515/2003 och 1195/2004, ett nytt 5 mom., till 7 kap., sådant det
 lyder jämte ändringar, nya 3 a och 3 b § samt till 8 kap. 3 §, sådan den lyder i nämnda lag 297/2003,
 ett nytt 3 mom. och till 13 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom. som följer:

2 a kap.	<i>straff eller</i> ett gemensamt bötesstraff höjt med 20 euro bestämmas. Bötesstraffet höjs dock in- te, om ordningsboten föreläggs för en gående el- ler för föraren av ett motorlöst fordon. (2 mom. som i RP)
Om böter, förvandlingsstraff och ordningsbot	
2, 3, 6 och 8 § (Som i RP)	
6 kap.	3 b § (Som i RP)
Om bestämmande av straff	
13 § (Som i RP)	8 kap.
	Om preskription
7 kap.	1, 3, 6, 13 och 18 § (Som i RP)
Om gemensamt straff	
1 § (Som i RP)	10 kap.
	Om förverkandepåföljder
3 a §	9 § (Som i RP)
<i>Böter och ordningsbot</i>	

Om för två eller flera brott samtidigt ska dö-
 mas till böter och ordningsbot, ska *ett bötes-*

41 kap.

Om vapenbrott

8 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

3.

**Lag
om ordningsbotsföreläggelser**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1—6 §
(Som i RP)

7 §

Överskridande av hastighetsbegränsning med motordrivnet fordon

(1—3 mom. som i RP)

En ordningsbot föreläggs dock inte, om den högsta tillåtna hastigheten har överskridits på en gårdsgata eller gågata i strid med skyldigheten enligt 33 (*utesl.*) eller 33 a § (*utesl.*) i vägtrafiklagen.

8—16 §
(Som i RP)

17 § (*Ny*)

Alkoholföreläggelser

Den som uppsåtligen bryter mot alkohollagen (1143/1994) föreläggs ordningsbot som följer:

1) för förtäring av alkoholdrycker i strid med förbudet enligt 58 § 1 mom., 20 euro,

2) för förtäring av alkoholdrycker på allmän plats i strid med förbud som med stöd av 58 § 2 mom. har meddelats av polisen, 20 euro,

3) för innehav i strid med 34 § 2 mom. av lagligen tillverkade och importerade alkoholdrycker såsom person som inte har fyllt aderton år., 20 euro,

4) för innehav i strid med 34 § 2 mom. av lagligen tillverkade och importerade starka alkoholdrycker såsom person som fyllt aderton men inte tjugo år, 20 euro.

18 (17) §
(Som i RP)

11.

Lag**om ändring av 47 § i gränsbevakningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gränsbevakningslagen av den 15 juli 2005 (578/2005) 47 §, sådan den lyder i lag (/), som följer:

47 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

12.

Lag**om ändring av 14 § i lagen om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2005 om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning (1157/2005) 14 § som följer:

14 §

*Ordningsbot, bötesyrkande, bötesföreläggande
och straffyrkande*

Om det för en förseelse som avses i denna lag och som har framkommit vid jakt- och fiskeövervakning kan föreläggas en ordningsbot och vid sidan av den en förverkandepåföljd, har jakt- och fiskeövervakaren rätt att förelägga dessa påföljder eller utfärda ett straffyrkande på det sätt som lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (/) föreskriver. Samtycket ska dock lämnas skriftligt.

Om det för en förseelse som avses i denna lag och som har framkommit vid jakt- och fiskeövervakning kan föreläggas ett bötesstraff och vid sidan av det en förverkandepåföljd, har jakt- och fiskeövervakaren rätt att utfärda ett bötesyrkande, bötesföreläggande eller straffyrkande på det sätt som lagen om föreläggande av böter och ordningsbot föreskriver. Bötesyrkandet, bötesföreläggandet eller straffyrkandet får emellertid uppgå till högst 20 dagsböter. Samtycket ska lämnas skriftligt.

(3 mom. som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

15.

Lag**om ändring av 96 § i fordonslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonslagen av den 11 december 2002 (1090/2002) 96 §, sådan den lyder i *lagarna* 226/2009 och 276/2010, som följer:

96 §

Fordonsförseelse

(1 mom. som i RP)

För fordonsförseelse döms också den som uppsåtligen ger en utsedd teknisk tjänst, en godkänd sakkunnig eller en beviljare av enskilda godkännanden information som till sin juridiska betydelse är inkorrekt vid kontroller, mätningar eller tester som utförs för förfarandet för godkännande av *eller för ett förfarande för att från marknaden dra bort* fordon, komponenter, separata tekniska enheter eller utrustning eller vid tester eller bedömningar som utförs för tillsyn över produktionens överensstämmelse.

För fordonsförseelse döms också den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar den skyldighet med avseende på åtkomst till uppgifter som behövs vid reparation och underhåll enligt Europeiska gemenskapens

förordning om tekniska krav som kompletterar de bestämmelser som nämns i 30 § 1 mom.,

2) försummar den skyldighet med avseende på användning av reagens i systemet för begränsning av utsläpp för fordon då fordonet används i trafik enligt Europeiska gemenskapens förordning om tekniska krav som kompletterar de bestämmelser som nämns i 30 § 1 mom., eller

3) bryter mot förbudet att använda anordningar som begränsar funktionen av utsläpps begränsande system eller förbudet att ändra utsläpps begränsande system i strid med bestämmelserna om överensstämmelse enligt Europeiska gemenskapens förordning om tekniska krav som kompletterar de bestämmelser som nämns i 30 § 1 mom. (Nytt 3 mom.)

(4 mom. som 3 mom. i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

LaUB 9/2010 rd — RP 94/2009 rd

Helsingfors den 19 maj 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Janina Andersson /gröna
vordf. Anna-Maja Henriksson /sv
medl. Esko Ahonen /cent
Kalle Jokinen /saml
Oiva Kaltiokumpu /cent
Ilkka Kantola /sd
Krista Kiuru /sd

Jari Larikka /saml
Sanna Lauslahti /saml
Outi Mäkelä /saml
Raimo Piirainen /sd
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Kari Uotila /vänst
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.